

ASUNTO: Alegacións ó acordo do 17 de xuño de 2022, da Xefatura Territorial da Coruña, polo que se someten a información pública a solicitude de autorización administrativa previa, a autorización administrativa de construción, o estudo de impacto ambiental (EIA) e o proxecto sectorial (proxecto de interese autonómico, PIA) do proxecto do parque eólico Pedra Queimada, nos concellos de Arteixo, A Laracha e Carballo (expediente IN408A 2020/70).

D./D^a. _____ con DNI número _____,
e _____ domicilio _____ ós _____ efectos _____ de _____ notificacións
en _____,
concello de _____, provincia _____ teléfono _____
e dirección de correo electrónico _____ por medio do presente
escrito realiza as seguintes

ALEGACIÓNS:

I. Aspectos xerais

Atendendo á documentación gráfica integrante do proxecto citado:

- A.** A figura do Parque Eólico ten que ser necesariamente contemplada desde unha perspectiva unitaria pois doutro xeito quedaría desvirtuada a natureza e a función deste tipo de instalacións, polo que é consubstancial que os xeradores neles agrupados teñan necesariamente que compartir, ademais das liñas propias de unión entre si, uns mesmos accesos, un mesmo sistema de control e unhas infraestruturas comúns (normalmente, o edificio necesario para a súa xestión e a subestación transformadora).
- B.** Considérase insuficiente o estudo de efectos acumulativos e sinérxicos realizado na envolvente de 15 km.
- C.** Non se realiza un estudo dos impactos destas instalacións no conxunto do territorio abarcado pola Reserva de Biosfera "Mariñas Coruñesas e Terras do Mandeo", estudo que debería incluírse ao ser esta unha figura de conservación recollida na Lei 42/2007.
- D.** Considérase incompleto o estudo de impactos realizado sobre a hidroloxía e hidroxeoloxía da zona de implantación do parque eólico.
- E.** Non se realiza debidamente o traballo de campo para identificar os hábitats naturais presentes na zona de actuación.
- F.** Considérase incompleto o estudo de impactos realizado sobre a fauna na zona de implantación do parque eólico, xa que se omiten algúns tipos, subtipos, clases, ordes, familias e especies, que cómpre ter en consideración.
- G.** Non se realiza un estudo dos impactos do parque eólico sobre as especies con plans de xestión na zona de implantación do proxecto (subespecie lusitánica da escribenta das canaveiras e lobo).

- H.** Non se realiza un estudo de impactos sobre os espazos naturais protexidos próximos á zona de implantación do parque eólico.
- I.** Non se tivo en conta que a zona de implantación do parque eólico localízase nunha zona de sensibilidade ambiental máxima, segundo a “Zonificación ambiental para enerxías renovables: eólica e fotovoltaica” elaborada polo Ministerio para a Transición Ecolóxica e o Reto Demográfico.
- J.** Non se considerou no deseño dos aeroxeneradores a inclusión de sistemas de detección remota, que permitirían a detección de aves e quirópteros en tempo real, a activación automática de sistemas de alerta, así como a parada dos aeroxeneradores cando se produce a permanencia durante un tempo previamente establecido de aves e quirópteros con risco de colisión.
- K.** Non se identificaron medidas específicas para evitar a entrada, eliminar e controlar as especies exóticas invasoras na área de afección do proxecto.
- L.** Non se realizou unha análise da diminución da calidade paisaxística nos espazos naturais protexidos, na AEIP “Monte do Xalo”, na Senda dos Faros, nos núcleos de poboación e nos diferentes elementos de interese paisaxístico localizados na envolvente de 15 km.
- M.** Non se realiza unha análise cuantitativa dos impactos do parque eólico e as súas infraestruturas de evacuación sobre o desenvolvemento económico do territorio afectado.
- N.** Considérase incompleto o estudo de efectos sobre a saúde das persoas. Non se realiza un estudo de efectos sobre a saúde dos animais domésticos presentes nas explotacións gandeiras na contorna sinalada dos 15 km.
- O.** Respecto ó anterior, e vista a problemática que se está a experimentar no rural ca perda de poboación, resulta relevante facer mención ó impacto na vida cotiá dos residentes é o risco que supón de cara á degradación da paisaxe circundante;
- P.** Visto o antedito, considérase pertinente aplicar a disposición adicional quinta da citada Lei 8/2009, de 22 de decembro, xa que “[...] *como medio para asegurar a compatibilidade do desenvolvemento eólico ca ordenación do territorio e o urbanismo, a distancia dos aeroxeneradores ás delimitacións de solo de núcleo rural [...] será a maior destas dúas: 500 metros ou 5 veces a altura total do aeroxenerador (buxe máis pala) [...]*” xa que, por unha banda, no proxecto construtivo recóllense modificacións substanciais respecto ó Documento de Inicio e, por outra, o parque en cuestión non está en funcionamento, senón que se atopa en proceso de tramitación;
- Q.** Considérase insuficiente a investigación arqueolóxica realizada dos distintos elementos do patrimonio cultural na zona de implantación do parque eólico.

Respecto ó anterior quérese sinalar que:

- 1.** As cuestións relativas a impacto son sempre relativas e non poden ser analizadas e valoradas adecuadamente se só se realiza ese exercicio desde unha óptica sectorial;
- 2.** Na envolvente de 15 km atópanse diversos parques eólicos en funcionamento ós que haberá que engadir os proxectados. Esta situación provocará unha diminución considerable na calidade visual da paisaxe e poderá provocar efectos sobre a avifauna e os quirópteros (aumentando a taxa de mortalidade, provocando o efecto barreira, molestias e desprazamento).

3. Que na *Ley 42/2007 de 13 de diciembre, del Patrimonio Natural y de la Biodiversidad*, recoñécense as Reservas da Biosfera, declaradas pola UNESCO, como áreas protexidas por instrumentos internacionais.
4. Que a totalidade do Concello de Arteixo está incluído na Reserva da Biosfera Mariñas Coruñesas e Terras do Mandeo;
5. Que, por este motivo, ó estar incluídos estes ámbitos como espazos naturais protexidos na lexislación estatal, solicítase que se analicen e avalíen conxuntamente os impactos do Parque Eólico Pedra Queimada e a súa infraestrutura de evacuación no conxunto do territorio abarcado pola Reserva de Biosfera "Mariñas Coruñesas e Terras do Mandeo".
6. Asemade, non se pode considerar que o impacto do parque eólico proxectado sexa baixo e de carácter compatible.
7. Polo tanto, cómpre solicitar que se realice un estudo con datos cuantitativos que avalíen os efectos sinérxicos e/ou acumulativos sobre a paisaxe, a fauna e o ruído, indicando os posibles efectos sobre a saúde das persoas.
8. A análise cómpre facela de xeito integral e desde unha perspectiva que considere ó conxunto do territorio e as distintas connotacións, contextos e valores evidentes, subxacentes e definidores da identidade cultural, paisaxística, ambiental e morfolóxica dun ámbito que transcende do local;
9. Que se precisa dunha adecuada coordinación do conxunto das actuacións no eido da enerxía, e non só da ordenación dos distintos polígonos de estudo ou de explotación, senón tamén das liñas de evacuación, das infraestruturas subsidiarias e do seu impacto, nas distintas escalas e niveis, sobre a actividade no territorio, a paisaxe, o medio ambiente, o patrimonio e, por ende, na memoria e na identidade da sociedade;
10. Que a Lei estipula que hai que facer un trámite para determinar que usos prevalecen si as actividades non son compatibles;
11. Que esta declaración serve en moitos casos de arma nos procesos de negociación cos propietarios posto que, ante prezos ou condicións pouco competitivas para os titulares dos terreos, os promotores dos parques eólicos aproveitan para deixar sobre a mesa a expropiación forzosa á que poden optar si o parque é declarado de utilidade pública;

II. Respecto ó anterior, e atendendo ó artigo 12.2 da Lei 5/2016, de 4 de maio, do patrimonio cultural de Galicia no que se concreta que *"a contorna de protección dos bens inmobles de interese cultural e catalogados poderá estar constituído polos espazos e construcións próximas cuxa alteración incida na percepción e comprensión dos valores culturais dos bens no seu contexto ou poda afectar á súa integridade, apreciación ou estudo"* cómpre indicar:

1. Que na contorna do parque eólico que se desexa construír, atópanse xacementos arqueolóxicos catalogados como o Castro de Vioño - O Petón (GA15005020) e a Mamoia de Alvite (GA15005030), próximos ó aeroxenerador A1, e o Castro de Freón - O Castro (GA15005015), próximo ó aeroxenerador A2;
2. Que, ademais dos xacementos arqueolóxicos citados, cómpre sinalar que dentro da poligonal tamén se atopan a Capela da Estrela (Arteixo_2857) e a Igrexa parroquial de Santo Tomé de Monteagudo (Arteixo_2896);

3. Que no ámbito no que se empraza o Parque eólico Pedra Queimada tamén cómpre mencionar a presenza dunha serie de pazos (Pazo de Anzobre, Pazo de Caión ou o Pazo das Cobadas) de especial relevancia tanto dende o punto de vista patrimonial como paisaxístico.
4. Que estes elementos están relacionados de xeito inseparable co territorio, ca súa lexibilidade e o seu significado. Mostra diso son as múltiples referencias documentais, entre as que se poden destacar as realizadas por parte de figuras como Pardo Bazán, Valle-Inclán ou Torrente Ballester, entre outras.
5. Que os pazos normalmente están situados de xeito protagonista no territorio, como elemento predominante, circundados por arboledas extensas e frondosas, zonas de cultivo e espazos axardinados.
6. Que o pazo é, sen dúbida algunha, un elemento identitario de Galicia e está intrinsecamente relacionado co mundo agropecuario, non sendo casual o xeito no que se emprega a auga ou a definición das zonas de cultivo ou dos xardíns de proximidade.
7. Que as áreas da contorna dos Pazos estaban vencelladas a usos agropecuarios, nas que se asentaban pequenas casas que servían de vivenda para os labregos que as traballaban.
8. Que co paso do tempo propiciouse a progresiva antropización destas extensións de terreo, formalizándose ou reforzándose os núcleos de poboación.
9. Que, segundo o artigo 98 da Lei *"ó outorgar as autorizacións que afecten ó patrimonio arqueolóxico, a Consellería competente en materia de patrimonio cultural velará pola conservación in situ, sempre que sexa posible, das estruturas arqueolóxicas"*. Neste caso, **ademais de ser posible, é necesario, xa que non só se afecta ó tanxible senón tamén á memoria do lugar e das súas xentes;**
10. Ademais do expresado no punto anterior, no devandito artigo 98 recóllese que *"a Consellería competente en materia de patrimonio cultural velará por que as obras e actuacións necesarias para a apertura dun xacemento á visita pública non atenten contra o carácter arqueolóxico, contra o seu valor cultural e científico, **contra a súa relación ca contorna e co seu contexto territorial e contra a valoración cultural da paisaxe"**;*
11. Que as actuacións previstas no Parque eólico Pedra Queimada afectan á morfoloxía da paisaxe e do medio ambiente, así coma ó contexto dos bens obxecto de protección;
12. Que, se ben o territorio é dinámico e se está construíndo continuamente en base á súa relación con outros lugares, tamén é a mostra dunha identidade cultural baseada na memoria e nas costumes;
13. Respecto ó anterior cómpre indicar que, moi próximo ó aeroxenerador A1, ten lugar a Romaría da Nosa Señora dos Milagres de Caión, declarada como Festa de Galicia de Interese Turístico;
14. Que en base ó expresado nos puntos precedentes, considéranse inseparables o medio físico, a paisaxe e os valores ambientais, do medio construído. Por iso, resulta imposible o entendemento dos elementos arqueolóxicos citados sen o seu contexto, é dicir, da paisaxe circundante.

III. Abundando no anterior, no Decreto 238/2020, do 29 de decembro, polo que se aproban as Directrices de paisaxe de Galicia, recóllese nos seus Obxectivos de Calidade Paisaxística (OCP) con carácter xeral a necesidade de dispor dunhas paisaxes:

- 1.** Que estean protexidas, ordenadas e xestionadas co obxecto de respectar e manter o carácter dos diferentes tipos de paisaxe baixo principios de sustentabilidade e de procurar a mellora da calidade de vida da cidadanía (OX.1);
- 2.** Nas que se manteña a singularidade a través da preservación e potenciación dos valores referenciais que as conforman (OX.4.);
- 3.** Que teñan valor natural e ecolóxico que preserven a súa calidade, biodiversidade e singularidade e nas cales sexa compatible a preservación deses valores co aproveitamento de recursos e o desfrute da cidadanía (OX.6);
- 4.** Nas que a actividade produtiva, agraria, gandeira e/ou forestal, sexa compatible co mantemento da estrutura paisaxística, cos valores históricos do territorio e coa funcionalidade dos asentamentos como lugar de residencia e actividade (OX.7);
- 5.** Que estas paisaxes produtivas estean integradas na contorna e que atendan ás condicións paisaxísticas do ámbito no que se insiren (OX.9);
- 6.** Que estean vinculadas a valores patrimoniais que poñan de manifesto a relevancia histórica, simbólica e identitaria dos elementos patrimoniais materiais e inmateriais (OX.10);
- 7.** Que se definen OCP específicos para actuacións e elementos caracterizadores da paisaxe no que se refire a infraestruturas enerxéticas, parques eólicos e infraestruturas e vías de comunicación;
- 8.** Que as infraestruturas enerxéticas estarán integradas na paisaxe, cunhas redes de transporte e distribución agrupadas e que discorran preferentemente polos corredores das vías de circulación;
- 9.** Que as instalacións de enerxía eólica estarán deseñadas de xeito que respecten o carácter propio da paisaxe existente, implantadas segundo a xeomorfoloxía da localización e minimizando o seu impacto na contorna natural e a paisaxe, así como a visibilidade desde as vías de circulación e os núcleos de poboación;
- 10.** Que os parques eólicos sexan compatibles con outros usos produtivos potenciadores da sustentabilidade natural, económica e social da contorna na que se insiren;
- 11.** Que as infraestruturas de transporte terrestre sexan axeitadas ao territorio polo cal discorren, deseñadas tendo en conta criterios paisaxísticos, con noiros integrados na paisaxe e cuxo deseño procure manter a conectividade ecolóxica e o réxime das augas existentes;
- 12.** Que estas infraestruturas de comunicación sexan consideradas como itinerarios panorámicos receptores das vistas dos territorios que atravesan e, por tanto, lugares estratéxicos para a percepción da paisaxe;
- 13.** Que os bancais, socalcos, peches, valados ou sebes preserven as súas características orixinarias, mantendo patróns, morfotipoloxías e calquera das estruturas que os configuran, sexan construídos ou naturais;

- 14.** Que non se fragmente e quebre o tecido parcelario, descontextualizando o mosaico territorial.

En definitiva, un patrimonio cultural protexido, respectado e integrado nas escenas paisaxísticas nas que se asenta, atendendo á súa relación con outros elementos configuradores da matriz paisaxística e dos valores medioambientais. Este patrimonio material, constituído polo conxunto de elementos construídos, o territorio e a paisaxe, é o reflexo das interaccións pasadas entre o ser humano e o territorio.

A expresión territorial das condicións socioeconómicas dos diversos períodos históricos está intrinsecamente ligada ós elementos do patrimonio material identificados como configuradores da paisaxe, neste caso os outeiros, os castros, os camiños, as masas forestais, o mosaico agrario...e os núcleos rurais, compatibilizando a súa presenza coa doutros valores estéticos, naturais e produtivos.

O anteriormente citado vai da man do patrimonio inmaterial, da memoria do lugar e das súas xentes, xa que a súa influencia como configurador do territorio é determinante e tamén o é como elemento integrante da paisaxe, xa que deste xeito é como se pon en valor a memoria, mediante a súa preservación, unha adecuada xestión e, no seu caso, a súa recuperación.

IV. Para concluír, sintetízanse os principais aspectos expostos neste documento:

- 1.** A distancia ós núcleos de poboación resulta relevante posto que está intimamente relacionada co impacto sobre os habitantes do núcleo, xa que o impacto acústico e de parpadeo de sombras son factores que repercuten directamente nas zonas habitadas;
- 2.** O impacto visual dos aeroxeneradores A1 e A2 é evidente tanto a nivel paisaxístico e ambiental, respecto ó contexto dos elementos patrimoniais catalogados existentes, coma para os núcleos de poboación próximos;
- 3.** Cómpre ter en consideración á contaminación acústica xerada polos aeroxeneradores e os seus efectos sobre as zonas habitadas, polo impacto na vida cotiá dos residentes é o risco que supón de cara á perda de poboación e degradación da paisaxe circundante;
- 4.** Do mesmo xeito, cómpre subliñar a importancia de que este tipo de actuacións se acompañen dunha adecuada análise do parpadeo de sombras e os seus efectos tanto na poboación coma na fauna;
- 5.** Que non se está a favorecer a resiliencia do territorio, nin se minimiza o impacto sobre o parcelario, e non se fai un adecuado entendemento do conxunto da paisaxe operativa senón que se deixan de lado as diversas formas de organización agraria e dos sistemas de cultivos, o papel esencial do monte, así como as formas de hábitat rural, é dicir: a paisaxe, o medio ambiente e os asentamentos.
- 6.** Que se bota en falta unha adecuada análise e coherente resposta ós condicionantes locais, tanto sociais como territoriais, culturais, ambientais e paisaxísticos.
- 7.** Atendendo ó anterior, considérase que é oportuna e pertinente a análise do parcelario existente e a avaliación dos efectos que o Parque eólico de Pedra Queimada terá nel e a perspectiva que se ten destas actuacións dende a

óptica e aplicación do Código Civil e a Lei 2/2006, de 14 de xuño, de dereito civil de Galicia.

- 8.** Asemade, se ben se ten que cumprir cas condicións do Plan Sectorial Eólico de Galicia, tamén se terá que dar conta do relativo á avaliación ambiental y a Lei 5/2019 do Patrimonio Natural de Galicia, que da prioridade á protección ambiental sobre a ordenación territorial e urbanística e establece a precaución nas intervencións que poidan afectar ó patrimonio natural ou á biodiversidade.
- 9.** Que neste último caso tamén cómpre subliñar a importancia de xustificar motivadamente a coherencia co Decreto 37/2014, do 27 de marzo, polo que se declaran zonas especiais de conservación os lugares de importancia comunitaria de Galicia e se aproba o Plan director da Rede Natura 2000 de Galicia, a Lei 7/2012, de 28 de xuño, de montes de Galicia, o Decreto 238/2020, do 29 de decembro, polo que se aproban as Directrices de paisaxe de Galicia ou a Lei 5/2016, de 4 de maio, do patrimonio cultural de Galicia, entre outras.
- 10.** Que os vias previstos no Proxecto Construtivo terán unhas implicacións de carácter permanente sobre o territorio, visto que para a posta en obra dos elementos dos aeroxeneradores precisárase de vehículos de transporte especial e grúas de gran tonelaxe, polo que os trazados ademais de dar resposta ós radios de xiro terán que soportar as cargas dos distintos vehículos.
- 11.** Que, asemade, as actuacións e obras previstas no Parque Eólico Pedra Queimada poden afectar ás canles de auga, co prexuízo que pode significar para a poboación;

Por todo o expresado, solicítase:

- a)** Que se teñan en conta as alegacións que se formulan neste documento;
- b)** Que se aumente preventivamente a distancia dos aeroxeneradores ás vivendas e núcleos de poboación.
- c)** Que a sección de Enerxía da Xefatura Territorial da Coruña da Vicepresidencia Segunda e Consellería de Economía, Empresa e Innovación, responda desfavorablemente á solicitude de autorización administrativa previa, a autorización administrativa de construción, o estudo de impacto ambiental (EIA) e o proxecto sectorial (proxecto de interese autonómico, PIA) do proxecto do parque eólico Pedra Queimada, nos concellos de Arteixo, A Laracha e Carballo (expediente IN408A 2020/70).

Para que conste ós efectos oportunos, asínase este documento

En _____ a ____ de 2022

D./D^a. _____

DNI número _____